

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Den 22. maj 2024

Fakta om kvælstofindsats i oplandet til Vejle Fjord

Vejle fjord er i Vandområdeplan 2021-27 delt op i en ydre og en indre del. Fjorden er i dårlig økologisk tilstand.

Samlet for Vejle Fjord er behovet for at få reduceret den årlige tilførsel af kvælstof opgjort til 211,7 tons kvælstof for at leve op til kravet om god økologisk tilstand.

Tabel 1. Oversigt over indsatsbehov og initiativer i oplandet til Vejle Fjord.

	ton N /år
Samlet indsatsbehov for Indre og Ydre Vejle Fjord	211,7
- Måltrettet regulering	123,5
- Akutpakke – helhedsprojekt i Vejle Ådal	op til 43
- Opkøb af et dambrug i Vejle Å (ordning under VP3)	1,3
- Effekter af EU's fælles landbrugsreform	ca. 29,5
- Øvrig indsats	18,2

*Øvrig indsats – yderligere lavbundsindsats, privat skovrejsning, ekstensivering og spildevandsindsats.

Den målrettede regulering bidrager fra 2024 med 123,5 tons kvælstof. Reguleringen er i første omgang frivillig og med kompensation. Hvis der ikke er søgning nok til ordningen, så udmøntes den resterende indsats som regulering uden kompensation.

Akutpakken bidrager til at sikre op til omkring halvdelen af den resterende indsats efter den målrettede regulering, nemlig op til 43 tons ud af ca. 88 tons.

Akutpakkens midler bidrager til at få sat skub i de frivillige kollektive virkemidler, som for Vejle Fjord er fastlagt til en effekt på samlet 31,1 tons reduceret kvælstof årligt. De kollektive virkemidler består af fire frivillige tilskudsordninger: kvælstofvådområder, minivådområder, lavbundsprojekter og skovrejsning. Ordningerne er frivillige og har til formål at hjælpe med at reducere udledningen af kvælstof til vandmiljøet.

EU's fælles landbrugsreform er estimeret med en effekt på 29,5 tons kvælstof. EU-kommissionens forslag om bortfald af krav om braklægning (GLM 8) er vedtaget på rådsmøde d. 13. maj 2024. Der kan ske justeringer af effekten som følge heraf, som vil skulle håndteres nationalt.

Derudover er der teknisk budgetteret en yderligere markregulering efter 2025 for hele fjorden på 9,5 tons kvælstof i medfør af landbrugsaftalen.

Med tiltagene vist i tabel 1, vil fjorden kunne opnå god økologisk tilstand.